

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagvoinactér) 4 Telefon: 390

Ara 1 lej

III. évfolyam 313 sz

1934 November 13.

Kedd

Felhívás a kereskedőkhöz

Az országfejlesztési kölcsön helybeli jegyzési helyeiről beérkezett jelentések alapján, az illetékes körök azt közölték velünk, hogy a kereskedő osztály tagjai részéről eddig eszközölt jegyzéseket sem arányszám, sem összecszerülés tekintetében megfelelőnek nem találják, és ezért a kölcsönjegyzési propagandának a kormány itteni képviselőinek bevonásával nagyobb nyomtatékot akarnak adni.

E helyzetben arra kérjük ismételtén a kereskedő osztály tagjait, hogy mindenki haladéktalanul keresse fel az általa szabadon választandó kölcsönjegyzési helyet és tegyen eleget előbbi felhívásainkban hangoztatott kötelezettségének az által, hogy a megfelelő kölcsön összeget lejegyzi.

A kereskedő osztály tagjai bizonyára meg fogják érteni itt megismételt felhívásunkat és megkönnyítik felelősségteljes helyzetünket. A textil, fűszer és vaskereskedők f. hó 13-ára kedd délelőtt 9 órára és folytatólagosan a Vármegyeházban, a megyei Prefektúra tanácstermében működő ellenőrző bizottsághoz meghívást fognak kapni. Szeretnők, hogy ez alkalommal minden kereskedő nyugtával igazolná a bizottság előtt hogy a kölcsönből már jegyzett. Azok, akik még eddig bármely oknál fogva nem jegyeztek volna, a jegyzést a bizottságnál eszközölhetik miért is a szükséges összeget vigyék magukkal.

Pappuodoff Theo. a Kereskedelmi és iparkamara elnöke. Farkas István, a Csarnok elnöke. Flegman Ármin a Csarnok ügyv. elnöke. Dr. Manuila Camil főtitkár. Dr. Fried János főtitkár.

Kétszáz horvát vezető amnesztiát kér a jugoszláv régenstanácstól

Megengedik Jugoszláviában a politikai pártok működését

Belgrád, november 11.

A horvát értelmiség vezetői emlékiratban fordultak a kormányzó tanácshoz sabban politikai közkegyelmet kértek a horvátok számára. Ezen emlékiratot 200 horvát értelmiségi vezető írta alá. A belső béke érdekeire hivatkozva kérik a közkegyelmet a horvát nép számára és azt, hogy szüntessék meg a rendkívüli államtörvényszéket.

Végül kérik a fasiszta színezetű szervezettek feloszlását. Az emlékirat aláírói között szerepel Bauer zágrábi érsek, Trumbics voltk külügyminiszter és Metrovics, a világhírű szobrászművész.

Politikai körökben élénken foglalkoz-

nak a belpolitikai kibontakozás lehetőségeivel. A kormányzó tanács egyelőre nem fejt ki politikai tevékenységet, mert be akarja várni november 21-ét, amikor a hathetes mély nemzetig yász letelik. Ez időpont után hír szerint, a kormányzó tanács nagyfontosságú tárgyalásokat kezd nemcsak a jelenlegi uralom vezetésével, hanem az 1929 előtti rezsim mértékadó politikusaival is. Valószínűnek tartják, hogy a kormányzó tanács újból megengedi a régi politikai pártok működését. Egyuttal azonban biztosítékhoz köti ezt az engedékenységet, hogy az új rezsim döntő befolyását megtarthassa.

Ujabb Stavisky-ügy Párisban

Hadikárpótláskötvényekkel üzérkedett egy bank, amelynek vezetőjét letartóztatták

Páris, november 11.

A francia főváros közvéleményét újabb nagyszabású pénzügyi botrány leleplezése tartja izgalomban. A botrány középpontjában egy pénzintézet áll melynek elnöke Dumesnil volt admirális volt. A ma reggel megjelent párisi lapok úgy írják az újabb nagyszabású szélhámosaságról,

mint második Stavisky esetről tekintve hogy a botrány részletei semmivel sem

kissebnek amannál.

A botrány egy vizsgálat során derült ki melyet Lewy Joseph nevű egyén igazgatósa alatt álló pénzintézet, "Société Spéciale Financière" ellen vezettek. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a pénzintézet több mint húszmillió frank értékű hadikárpótláskötvényt vett át betevőtől. Amelyeket azután 15 millióért elzálogosított az indo-chinai banknál. Lewy Joseph ezenki-

vül mintegy hatmillió frankot használt fel saját céljaira, melynek ellenértékéül szintén a betevőktől átvett kötvényekkel fizette ki. A vizsgálat megállapította, hogy a pénzintézetnek egész Franciaország területén is vannak fiókjai, melyek hasonló módon operáltak. Lewy Josephet letartóztatták. Dumesnil a bank elnöke megdöbbenéssel értesült a fejleményekről és kijelentette, hogy a bank üzemeiről nem volt tudomása.

155 milligramm rádiumot kaptak Románia Csehszlovákiától

Bucuresti, november 11.

A tegnapi nap folyamán Titu Gane professzor, az egészségügyi miniszterium főtitkára Stanca cluji professzor kíséretében csehszlovákiai kiküldötteitől átvettek Bucurestiben 150 milligramm rádiumot, amelynek értéke 1 millió 350 ezer lej.

A ritka fémek a közeli napokban Clujra szállítják és a klinikának adják át, ahol a rákos megbetegedések gyógyítására használják fel.

Agyonütött a lezuhanó fal egy építész

Fogaras, november 11.

Borzalmas szerencsétlenség történt Porumbacul de Susu községben. Gheorghe Solomon építész egy falépítésnél segédkezett amikor a fal nagy robajjal az építészre zuhanó és agyonütötte. Azonnal vizsgálat indult meg, hogy megállapítsák, miképpen történhetett a halálos szerencsétlenség egy újonnan épült falnál.

Papen és családja kétszer szerepelt a saar-vidéki szavazók listájában

Saarbrück november 11.

Említettük már, hogy a Saar-vidék népszavazás listái körül bajok vannak. Nagyon sok hamisítás történt. A bizottság, amely ennek felderítésével meg van bízva arra a szenzációs felfedezésre jött rá, hogy von Papen bécsi német nagykövet és öt családtagja kétszer vannak beírva a választók névsorában. Egyesek egyenes váddal illetik meg Papent, hogy így akart csalni a Saar-vidéki választásoknál.

Felrobbant egy petroleumtartály, négy munkás meghalt

Páris, november 11.

Cette városban négy munkás egy petroleum tartályt javított. A tartályban félig volt petroleum. A munkásoknak hegyesztők kell kellett dolgozni. Egy szikra az egyik nyitott csőre pattant, melyből sürű gáz lőve eljött. Abban a pillanatban a hatalmas petroleum tartály felrobbant és mind négy munkás meghalt.

Az örök tűz

Fantasztikus regény

52

— Pompás, boszorkányos egy megsejteni valamit. A tudós tiltakozik.
— Csak logika, semmi más, nem volt benne semmi boszorkányság, Kolumbusz tőlé: gondolni kellett rá egész egyszerűen.
Marc Fontenay két lépést tesz, mintha a rejtelmes homály a lámpa világosságának határán tul:

— És ez a kémény hova vezet?
— A föld központi tűzéhez. Kilóméterek kérdése. Huszonnégy talán, talán száz kilométer, alig több.

A művész fojtott hangon:
— És ön el akar menni.

— Elmennék, ameddig a hőfok engedi, ha volna lélek: megvilágításra a folyosót földszint emeletre, és a praktikus eredmény szempontjából elegendő, ha minden társaság nélkül, felidézem a belső tüzet. Kihűlésre, perancsomra ideális, tetszés szerint mennyiségben és mértékben.

Nyugodtan, magabiztosan árad az öreg tudós szavából, aki egyszerűen és megindulás nélkül beszél ezekről a hatalmas dolgokról, mintha a legegyszerűbb laboratóriumi kísérletről volna szó; a fiatal ember némüléssel vegyes csodálkozással néz rá.

Aztán a két indiánusra esik a pillantás, akik elkísérték őket és éppen oly könnyedén viselkednek, mintha a föld felszínén volnának és nem itt lent, százméternyi mélységben a föld felszíne alatt. Végül Gilbertre néz, aki föl és e jár ugyanabban a tengerészruhában, amelyben délután is volt, kis fémkalapáccsal a kezében: zsinor kristályokat keres, letíti őket a kalapáccsal, szórakozik mintha valami ártatlan kiránduláson volna.

Ugyanakkor a művész csodálkozva tapasztalja, hogy ő maga is egészen nyugodt az érverése rendes, nem érez semmi zavart, sem a tüdejében, sem a szívében, kellemes nyáha a levegő, egyáltalán nem fűledt, mint általában szokott lenni földalatti folyosókban, bányákban.

Marc újra számot vet magában mindarról, ami azóta történt, hogy a tudós meghívta magával, le a Frégor-vulkán mélyébe. Csapóajtó nyílt ki egy üreg felett, villamos bányakosárba ültek négyen, Balduce Gilberte, a vendég és Whanotee, Rézsutot irányban rohantak le a mélységbe, máhalyo van kivált alagutban, aztán négy-öt száz métert esztak lassítva, anyha fekezéssel megérkeztek a hatalmas csillogó terembe, ahol már várta őket a két indiánus, kiket villamos csengővel értesítettek jövetelükről.

A tudós, annál kijelentette, mint a szigazda, aki otténeben van:

— A Frégor-vulkán központi tűzheye.
Marc körülbelül kétszáz méter hosszú és hatvan méter széles teremben találta magát, amelyet magában függő lámpa világított meg. A talaj nagyon hullámos, de szilárd sziklatömbökből áll, erősen lejtősdik az alacsony boltozat felé, amely körülbelül husz-huszonöt méter átmérőjű erkélyre nyílik. Ennek a teremnek a falai, akár csak a talapzata, egészen simák és körülbelül ötven méter magas kupolában végződnek. Az egész kép úgy hat a művészre, mint valami kórus, félig fölépült templomban.

A terem falai, talapzata és tetőzete egyforma vöröses sziklából vannak, melyet mintha simára faragtak csiszoltak volna; a falakban kristályok csillognak, szintén simára csiszolva. A nyílással szemben, amelyen átérkeztek, a kupola legmagasabb részén sziklatömbök végződnek. Az utat itt őri két vegyes sziklatömb zárja el: égett föld, szeszajtott szikla

(Folyt. köv.)

Szörnyű kettős rablógyilkosság Nagybecskerek közelében

Meggyilkolta gazdáját és feleségét egy béres, de mindössze 300 dinárt talált

Nagybecskerek, november 11.

A Nagybecskerek közelében levő Deszpotovac község egyik tanyáján kettős rablógyilkosság történt. A tanya Feck Lőrinc hatvan éves gazdának a tulajdona és száz-negyven hold föld tartozik hozzá. A tanyán az öreg Feck és a felesége együtt élt három fiával és azok családjával, valamint négy leányával. Szombaton, va.amennyien felke-rekettek és bementek Deszpotovára, ahol aznap kezdődött meg a háromnapos bucsu. Magukkal vitték a béresüket is. Az öreg Feck Lőrincnek és feleségének azonban vasárnap estig elég volt a mulatságból és azért hazamentek. Ugy beszéltek meg hogy a többi családtag a szolgálai együtt csak kedden megy vissza. Mikor azután kedden megjöttek otthon borzalmas látvány fogadta őket. Hecknét az egyik szoba küszöbén,

Heck Lőrincet pedig az istállóban borzalmasan összeroncsolt fejvel holtan találták. Akkor derült ki az is, hogy abé resük sehol sincs. Valószínű, hogy a vasárnapról hétfő-re virradó éjjel, éjjel a béres kilopózott a tanyára, meggyilkolta az öreg házaspárt és kifosztotta a lakást. A rablógyilkos tudta, hogy nemrég adták el a búzatermést és azért sok pénzt kaptak. Azonban csalódott mert a pénzt szombaton bevitték magukkal Deszpotovára és azon földet vásároltak. És odahaza mindössze háromszáz dinár volt.

CAPITOL Filmszínház
Hétfő

BOLERO

Főszerepben George Raft

Megkezdődtek a tanukihallgatások a Matuska-perben

Matuska már gyermekkorában is voltatrobantásokról álmodott

Budapest, november 11.

A szombati tárgyaláson sor került a tanukihallgatásokra.

Elsőnek Kis Kálmán, egri illetőségű főkönyvelőt hallgatják ki, aki 30 év óta ismeri Matuskát, együtt jártak a kalocsai érseki gimnáziumba.

Matuska felismeri és boldogan integette. Elnök részöl, hogy ne integetsen.

A tanu elmondja, hogy jó pajtáságban volt Matuskával aki kisdiák korában gyakran beszélt neki arról hogy nem tud szebbet elképzelni, mintha éjnek idején egy vonat felrobban és hallani a sebesültek sirását

hallgatását. Ezután megesketik a tanut a vallomására. Majd felfolvassák Matuska volt osztálytársának vallomását.

A védő Matuska lányának kihallgatását kéri. A főügyész nem ellenzi ugyan a

kérést, de érthetetlennek találja. Erről a bíróság később dönt.

Gál Ödön, Matuska volt tanára megemlíti, hogy vádlott gyakran korcsmázott, járt olyan helyekre, hová diákok nem szoktak járni, tehetséges volt, de tehetségét nem használta jóra.

Matuska tagadja, mintha Gál Ödön tanára lett volna.

A következő tanu, Mindász Béla elmondja, hogy Matuska a feketeszemű nőket szerett és fel is említ egy kirívó esetet.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar egtökéletesebb alkotásai és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

„A Nac meg akarta vesztegetni Seliceanu bírót” - írja a Patria

Ujból megindul a rágalomhadjárat

Cluj, november 11.

A cluji Patria című lap közli a következőket. „Ismeretes, hogy a bírósövetség múlt keddi ülésén Grigore Seliceanu cluji bírót küldte ki az Oradeán lebonyolított Ripensia-NAC mérkőzés lefolytatására. A bíró kijelölését követő napon

szerdán megjelent Seliceanunál egy Kovács nevű ur, a NAC vezetőségének tagja, aki — miután arra kérte a bírót, hogy támogassa az oradeai csapatot a Ripensia-ával szemben — felajánlott neki 3000 lejt azaz hogy a NAC avózel-

me esetén ezt az összeget megduplázza.

— Seliceanu — folytatja cikkét a Patria — felháborodva a megvesztegetési kísérlet miatt, azonnal értesítette Bireescut, az Északi Liga elnökét, egyidejűleg pedig táviratozott a szövetségnek bejelentve hogy

a mérkőzés vezetésétől visszalép.

— A szövetség, hogy milyen intézkedéseket tett ebben az ügyben — fejeli be cikkét a Patria — nem tudjuk. Azt tudjuk azonban, hogy a fővárosi sportsajtóban Seliceanunak visszalépéséről egy tendenciózus és a tények nek meg nem felelő cikk jelent meg.

Eddig a Patria cikke, melyről mondanunk sem kell, hogy szintén tendenciózus és valóságnak meg nem felel. A megvesztegetési hí szoló hír kitalált mese és a szomoru csak az, hogy — ugylátszik — az utóbbi időben szüntelő rágalom hadjárat ismét megindult a NAC ellen, mely talpraállott és ujból magához akarja ragadni a hegemoniát. Egyébként a NAC vezetőségének bizonyosan lesz mondanivalója a csunya vádra

Kiváncsi és ősz zég ütendő!

Igazoló szelvény,

az Erdélyi Magyarság

1935. évi naptárához.

1934. nov. 10. dec. 10.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az kap egy naptárt.

Kisíklott az expresszvonalat Brüsszel mellett

Brüsszel, november 11.
Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt Brüsszelben, a Calais-Brüsszel között közlekedő luxus vonat tegnap reggel kisíklott. Szerencsére csak a mozdony és az első vagon ugrott ki a helyéből. De a rázkódás így is olyan nagy volt, hogy a mozdony vezető meghalt. A vizsátat megindult.

Legyilkolta egy ismeretlen a papot az oltár előtt

Irtózatos pánik tört ki a templomban. A gyilkos elmenekült

Krakko, november 11.
Borzalmas gyilkosság történt tegnap egy Krakko melletti községben. Amikor a község papja megjelent az oltár előtt és fel akart menni az oltárhoz, egy ismeretlen ember ugrott fel az oltár lépcsőjén és mielőtt bárki is megakadályozhatta volna, markolatig döfte kését a papba, aki azonnal vértől borítva zuhant a földre. Az ismeretlen gyilkosnak még arra is volt ideje hogy több dő

tést adjon le, majd keresztül ugorva a pap tetemén, eltűnt a nyitott ajtón. Abban a pillanatban kitört a templomban a pánik. borzalmas félelem vett erőt az emberekben. Egymást taposva igyekeztek ki a templom ajtaján. A papot pedig mindenki otthagyták. Mire a hatóságok jöttek a pap halott volt. A gyilkos nyomára azonban még mindig nem sikerült jutni.

Ki akarta rabolni a sirt

Megőrült a temetőőr, amikor a holttestet meglátta

Budapest, november 11.
Borzalmas körülmények között örült meg egy temetőőr Pécsen. Nemrégien temet tek el egy dús gazdag embert. A temetőőr ki akarta rabolni a sirt, azért felásta a koporsót de mikor a fedelet felemelte, annyira

megijedt, hogy ráesett a holttestre. Elájult. Másnap reggel is ott találták az éjjeli őrt ájultan a holttesten. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy a temető őr az ijedtségtől megőrült.

Szövet és bélésárut legol- csóbban Székely

Posztóáruházában vásárolhat, mert az árak
tulzsfolt raktár miatt mélyen le vannak szállítva

Cím a révi: Str. Avram Iancu (volt Kossuth-u) 5 szám.

A hadiipar botránykrónikájából

Mit állapított meg az amerikai Nye-bizottság

Az Egyesült Államok sajtójának leleplezései

A világsajtó sokat írt arról, hogy az amerikai szenátus külön bizottságot küldött ki a hadiszergyártó üzemek botrányainak megvizsgálására. Ez a bizottság, amelyet elnököl Nye szenátorról Nye-bizottságnak neveztek el, bevégezte a vizsgálat első részét és rövidesen beterjeszti jelentését a washingtoni szenátus elé. A bizottság elnöke és tagjai nem titkolják, hogy a legfőlháborítóbb és legerkőselelenebb üzleti mesterkedéseknek jöttek nyomára. Kétségbevonhatatlan bizonyossággal állapították meg a hadiipar együttműködését magas állású köz tisztviselőkkel, sőt egyes helyeken az állam vezetőikkel is, amelynek célja, hogy akár háborus összeütközések árán minél több fegyvert, hadianyagot és mérges gázt adjanak el. Nye szenátor kijelentette, hogy közelebből világpropagandába kezd a magánvállalatok fegyver és hadianyag gyártásának betiltása érdekében.

Az amerikai lapok a következő pontokban hozzák nyilvánosságra a Nye-bizottság vizsgálatának eddigi eredményeit: 1. A legtöbb hadiipari vállalkozás minden eszközt felhasznál arra, hogy bel- és külföldön de különösen a Délamerikai államokban a lehető legnagyobb üzleteket kösse meg. 2. Az üzleteket főleg azzal segítették elő, hogy különböző kapcsolatokat révén vagy más úton összeköttetéseket szereztek az illető országok hadi és tengerészeti miniszteriumaihoz. 3. Az amerikai hadiipari vállalatok szoros együttműködésre irányuló megegyezéseket

kötöttek a hadiipar külföldi nagyvállalataival. 4. Sir Basil Zaharoff, a "titokzatos európai" nagy összegeket kapott buvárhajó Electric Boat Companytól. 5. Amerikai hivatalos körök Kinában támogatásban részesítették a hadipilóta iskolák létesítését. 6. A hadiipar vezetői eredményes manővereket folytattak le a hadianyag kivitelét tiltó törvény kiűzésére. 7. A Délamerikai Chaco-háborúban az Egyesült Államok hadiipari vállalatai együttműködésben szállítottak mindkét ellenfélnek Bolíviának és Paraguaynak. 8. Ecuadorban gázbombák eladásával az Egyesült Államok kiküldött egyházi misszionárius foglalkozott. 9. Az amerikai szövőgyári nagy sztrájk erősen fellendítette a pittsburghi könnyfakasztó gázgyárak üzleteit. A termelésük a sztrájk ideje alatt 10 százalékkal emelkedett.

A lapok közlései szerint a bizottság bizalmas jelentése még a fenti oknál súlyosabb leleplezéseket is tartalmaz. Ezeket azonban, mivel fontos pozícióban levő személyeket érintenek, egyelőre nem hozták nyilvánosságra. A közzététel mellőzésével tekintetbe kellett venni a külföldi államok érzékenyégét is.

A Nye-bizottság most készíti el a vizsgálat második részét, mely valószínűleg december folyamán veszi kezdetét. Ennek során a hadiiparral foglalkozó amerikai nagy vállalatok, köztük a sztrájk vezetőit is ki fogják hallgatni.

Fizetik a hadirokkant- nyugdíjakat

A pénzügyigazgatóság közli, hogy nov. 13-tól kezdve fizetik a hadirokkantak, hadi-
özvegyek és árvák (I.O.O.) nyugdíját a következő sorrendben:

Nov. 13-án az 1—200 számú könyveket,
Nov. 14-én a 201—400,
Nov. 15-én a 401—600,
Nov. 16-án a 601—800,
Nov. 17-én a 801—9000,
Nov. 19-én a többi könyveket.

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSÁGOK

Papp János—Bokra Juliánna, Győrfi István—Kovács Irén, Kecskés Sándor—Némethy Róza, Czucz Péter—Amman Mária, Vadász Karácsony—Zisku Piroška, Schwartz Mihály—Wegner Ilona, Aron Szever—Petrucci Anna, Hanis Traian—Lőkös Rozália, Rácz Kálmán—Török Emma, Törő József—Imre Jolán, Nagy Géza—Marian Leonarda, Vasvári György—Molnár Margareta, Mocz János—Abel Róza, Sándor Demeter—Fűrös Mária, Fekete János—Szimok Mária, Kauffheil Ernő—Pollák Teréz, Mádi István—Turbucz Margit, Letea Imre—Kovács Katalin.

SZÜLETÉSEK

Lefkovits Odón, Lebovits Géza, Daraban János, Schwartzman Valéria, Krammer Ferenc, Horváth János, Kulics Mária, Krecz Mária, Klotzbücher Ilona, Tokai Lidia, Tarpai Jenő, Musák József, Csatlós Mária, Galambos István, Schwartz Veronika, Illés József, Venter József, Csomorka Mária, Hava Anna, Stern Avram, Forgács Tibor, Incze Etelka, Balog Dezső, Németh Mihály, Popa Liviu, Komáromi Róza.

HALALOZÁSOK:

Tóth Erzsébet, Lasztaci Erzsébet, özv. Biró Pálné, K. Nagy Istvánné, özv. Demkő Péterné, özv. Katz Mihályné, Pospichil Kálmán, Ocskó Sándor, Babotán Józsefné, Lechmeniu Eugénia, Kovács Imréné, Porkoláb Józsefné, Kordován Mária, Tóth Tivadár, Szarka Demeter, özv. Markovits Józsefné, Oávrís János, Braun Sámuelné, Szász Józsefné, özv. Stefuc Istvánné, özv. Lakatos Elekne, Szilágyi György, Ruzicska Józsefné, Dobos Miklós, Berger Márton, Bule Flórian, Klein Jákob, Oallovics Sándorné, Haros Tamás, Rob Veronka, dr. Pogán József, Dopp Mihályné.

— Agyvérzés, szívzorongás, nehézlégzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképzetlenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által igen sokszor gyorsan megszüntethetők.

RÁDIÓMŰSOR

HATÁS

Bucuresti: 19.15: Rákar. 20: felolvasás 22.20: modern zeneszerzők. 20.45: felolvasás. 21: A zene barátai négyes játéka. 21.20: felolvasás, 21.45 igit Pia énekel. 22.25: Kabarézene. 23: hanglemezek. 23.20: Stefanescu zenekar.

Budapest: torna. 10.45: Éjre. 11: színi magyar gyermeknevelés. 12.40: vígjáték. 13: déli harangszó. 13.5: énekek. 14.20: pontso időjelzés. 14.30: Losonczy színi zenekara. 15.40: hírek. 17.10: a rádió felőrája. 17.45: pontos időjelzés. 28: London a gyermekek paradicsoma. 18.30: Hochnasser Ferenc fuvólázik. 19.30: cigányzene. 20.30: A vérmedve elejtése. 21.15: A fűharmóniai társaság rendkívül hangversenye. 21.30: hírek. 23.50: hanglemezek. 24.20: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

3. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1934. november 12

Nagyszabásu ünnepségek az oradeai ortodox román katedrális 150 éves jubileumán

Condeescu tábornok, Anghelescu és Lepadatu miniszterek, Balan metropolita, Leon alminiszter, Mereuța Cfr. vezérigazgató az ünnepségeken

Oradea, november 12.

Nagyszabásu ünnepségek keretében ünnepelték vasárnap az oradeai görög keleti — ortodox katedrális — a "holdas templom" 150 éves jubileumát. A város vasárnap reggel zászlódiszt öltött. A reggeli Rapiddal érkeztek meg a vendégek: Anghelescu közoktatásiügyi, Lepadatu kultuszminiszter, Leon kereskedelmi alminiszter, valamint Condeescu tábornok, a király külön megbízottja, Balan metropolita, Comsu aradi püspök, Lazarescu caransebesi püspök, Stanca cluj szentszéki tanácsos. Goga Octavian még szombaton megérkezett.

Az ünnepségen a templomban megtartott istentisztelettel kezdődött, amit Balan metropolita fényes segédlettel celebrál.

A templomból az ünnepség résztvevői a színházba mentek, amely zsúfolásig megtelt, úgy hogy a közönség nagyrésze az utcán rekedt és ezek részére hangszórót szer-

reltek fel a színház elé, amely közvetítette a színházban a mikrofonba elhangzott beszédet.

A jubiláris egyház vezetői, a meghívott miniszterek és előkelőségek és az oradeai egyházak vezetői — a kisebbségi egyházak főpapjai is — a színpadon felállított asztal mellett foglaltak helyet.

A díszközgyűlést Ciorogariu Roman püspök nyitotta meg.

Condeescu tábornok átnyújtotta Ciorogariu püspöknek öfelsége a király megbízásából a legnagyobb román kitüntetés a "Pentru Merit" érdemrendet. Majd sorra következtek az üdvözlő beszédek.

Ezután Ciorogariu püspök szólt fel ismét köszönetet mondott öfelségének a maga kitüntetésért, valamint az összes üdvözléseket.

— Az ortodox román nemzeti egyház — mondotta az őz püspök — tiszteletben-

tartja minden más felekezet vallását és nyelvét.

Délben háromszázterítékes bankett volt a Kereskedelmi Csarnokban, amelyen Balan metropolita mondotta az egyetlen pohárköszöntőt, a királynak.

Délután Anghelescu közoktatásiügyi miniszter Episcopia Bihorului (Biharpüspöksége) utazott, ahol felavatta most épült új alami iskolát.

Este a színházban nagyszabásu hangverseny volt az összes egyházi ének- és zenekarok részvételével, de a miniszterek még a délután folyamán elutaztak.

Vasárnap zárlott a vasutasok "Express" önszervező egyesület oradeai fiókiának zászló avatási ünnepsége. Meronta cfr. vezérigazgató jelenlétében. Maga a zászló szentelés ideje összeesett a görög keleti katedrális 150 éves fennállásának jubileumi ünnepségével.

Felrobbant egy döglött srapnell a bihor-megyei Serghis (Sergesd) községben

Egy gyermek meghalt, egy haldoklik, többen megsebesültek

Oradea, november 12.

Szörnyű gyermekszerencsétlenség történt vasárnap délután öt órákban az Oradeától mintegy 20 kilométerre fekvő Serghis (Sergesd) falu határában. A falu szélén több gyermek játszadozott, akik között legidősebb a 15 éves Cosma Petru volt. — Amint a gyerekek az uton haladtak, egy gömbölyű vastárgyra bukkantak, amelyről

csak később derült ki, hogy egy "döglött" gránát.

A gyerekek, akik nem tudták, milyen veszedelemes játékszerre akadtak, nagyon megörültek és

a falu határában tüzetk raktak és a tűz közepére betették a gránátot.

A hatás irtózatossá volt. Alig pár perc múlva a tűzbe tett gránát hatalmas detonációval felrobbant és szerteörpöngő szilánkjai az egyik gyermeket megölték. A szilánkok közül

súlyosan megsebesítették Cosma Petrut is, akit a telefon értesített mentők reménytelen állapotban hoztak be a kórházba.

Ezenkívül több gyermeket többé kevésbé súlyosan megsebesítették a felrobbant gránát szilánkjai.

A serghisi csendőrségben legerélyesebb vizsgálattal vezette be annak megállapítására, hogy a gránát, hogy kerülhetett az utra.

Nac-Ripensia 2:2 (2:0)

Nemzeti Bajnoki mérkőzés, 3500 néző bíró: Radu Istratie
Góllövők: Bodola, Kocsis, Lázár, Dobay

Oradea, november 12.

A Ripensia kezdi a játékot és mindjárt levezeti az első támadást, amely után azonnal felvonul a Nac és igazán szép játékot produkál. A lendületnek a 7-ik percben meg is van az eredménye. Kopek—Glanczmann összjáték után, az utóbbi centerez és Bodola a jobb alsó sarokba küldi a labdát 1:0.

A játék ezután még élénkebb. Itt-ott nem hiányzik a durvaság sem. Mind a két csapat játékosai "rámenősen" játszanak. A 20-ik percben Rónay szökteti a Kocsist, aki nehezen átjut a védelem és a baloldali sarokba lövi a gólt 2:0.

A Ripensia nem nagyon strapálja magát. A Nac jó néhány veszedelemes akciót vezet, de a csatárok gólképtelenek.

A második félidő, első percében lehet látni, hogy a Nac kifáradt és nem fog győzni. Három egymásutáni Ripensia lefutásból megszületik az első gól, amikor is Lázár védhetetlenül hálóbá küldi a labdát.

Közben Dobay és Bartha valósággal öszrekapnak a pályán, amelynek az a vége, — hogy Dobay odamegy a bíróhoz és megmutatja a csipjét, hogy Bartha beléharapott.

Ugyátszék Dobayban nagyon felgyúlt a türelem, mert egy kapuelőtti kavargásból a 17-ik percben olyan gólt löv, amelynek hasonlót ritkán lehet látni.

A játék vissza esik bár a Ripensia

lénye mindjobban és jobban ki domborodik. Különösen briliroz Kotornányi, a bíró pártatlan volt.

Nemzeti Bajnoki eredmények

Bucuresti: Venus—Gloria 7:0.

Arad: Universitatea—Amte 2:1.

Timisoara: Kinizsi—Unirea Tricolor 3:1

Cluj: Romania:—Juventus 1:0.

Cluj Cfr-Törekvés 1:1

Cluj, november 12.

A luji Cfr oradeai Törekvés 1:1 (1:0). Érthetetlen a Törekvés vezetőség eljárása. A csapatot reggel négykor autóbusszal ültették és délelőtt 11-kor már játszottak. Így nem lehet győzelmet aratni.

Budapesti eredmények

Kispest—Hungári 1:1 (1:0).

Ferencváros—Soroksár 2:0 (2:0).

Ujpest—Budai 11 3:0 (0:0).

III. ker.—Attila 0:0.

Szeged—Bocskai 3:1 (2:1).

Debrecen—Somogy 1:1 (1:0).

Phönix-Cfr 7:1 (3:1)

Oradea, november 12.

A sokat csepiült Phönix, amely más különben hét játékkal veretlen a Nemzeti Bajnokság B) csoportjában megmutatta, hogy mit tud. A jobbar megerősített csapat könnyen tucattalra emelhette volna a gólok számát.

Ausztria-Svájc 3:0

Bécs, november 12.

Az európai kupa küzdelmei során vasárnap délután óriási nézőközönség jelenlétében játszották le az Ausztia—Svájc, — amely az osztrákok 3:0 arányú győzelmével végződött. A félidő 2:0 volt.

Az Európa Kupában most olaszország vezet. A második helyen, ausztriai, a harmadik helyen Magyarország áll.

APRO HIRDETÉSEK

Osizma, cipő, sárgacipő, hócipő készen és rendelésre olcsón, Gállnál. Bulv. Regala Ferdinand 10.

Megélhetést nyújtunk megbízható embereknek lapunk az "Erdélyi Magyarország" árusításával, az egész ország magyar lakterületén. Jelentkezni vagy a kiadóhivatalban, vagy bevezetett helyen, lapunk megbiroztjainál.

RASZTOR-NYOMDA, ORADEA